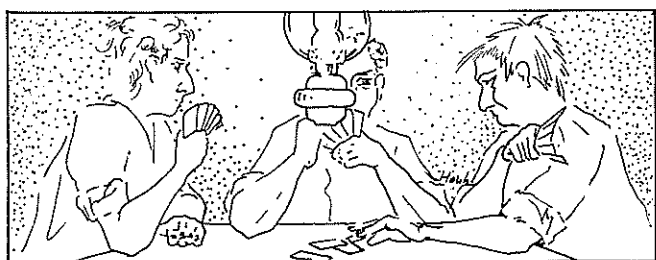

Belofte maakt schuld.....

Perikelen rond een (vermeend) huwelijksaanzoek in 1723

door

Alfons Bruekers

Wat speelde zich precies af in de ochtend van de eerste februari 1723 ten huize van Matthys Steuten in Nederweert? Op die vraag zou twee jaar later een antwoord worden gezocht. Lees maar wat er was gebeurd:

Tijdens die bewuste morgen waren Jan Maes, Dierick Versteghen en Matthys Caris aan het „buurten“ in het huis van Matthys Steuten. Toen zij daar zaten, kwam ook binnen Wilhelmus Cemers, een 22-jarige jongeman.¹⁾ Toen Wilhelmus (in de wandeling Wullem genoemd) zich bij hen voegde, riep een van de aanwezigen hem toe: **„Wullem, kom je hier vrijen? Matthys Steuten hier heeft twee dochters, zeg maar wie van de twee je graag wil hebben“**.

Wullem, die het spel meespeelde, antwoordde dat hij zijn oog had laten vallen op Tisken, één van de twee dochters.²⁾

„Nou Wullem“, zo vervolgden de buurters, **„dan vraag Tisken maar eens of ze met je wil trouwen. Dat wordt nog wel wat tussen jullie twee! Gaan jullie maar eens dansen“**.

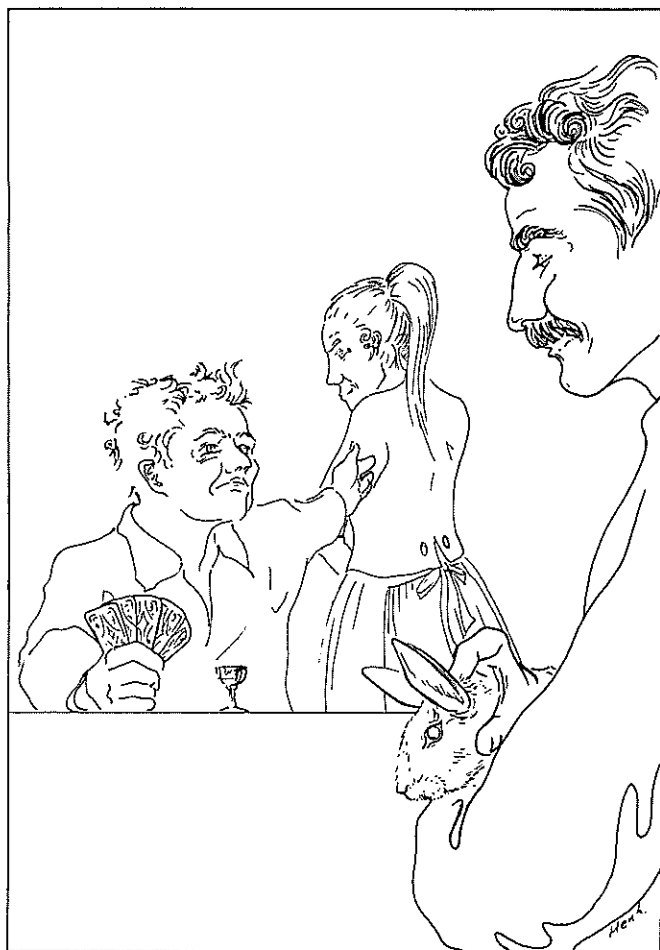
Wullem liet zich niet kennen, deed zijn klompen uit en begon op zijn kousenvoeten met Tisken te dansen. Er werd over en weer wat gelachen, en een van de toeschouwers wendde zich tot haar vader met de vraag:

„Matthys, als Wullem met jouw Tisken trouwt, moet je hun toch ook wat ten geschenke geven. Weet je al wat je ze dan zult geven?“

Matthys dacht even na en zei: **„Als zij trouwen, dan geef ik hun honderd pattacons (400 gulden) en het stuk land dat ik van Cemers heb geërfd“**.

Na dit gehoord te hebben zeiden de aanwezigen lachend tegen Tisken:

„Tisken, als ik jou was zou ik toch maar met Wullem trouwen, hij zal een goede kostwinner zijn“. Er werd weer wat gelachen, maar tot een huwelijksaanzoek van Wullem aan Tisken kwam het die ochtend echter niet. En toch zouden de gebeurtenissen van die morgen nog een staartje

... dan vraag Tisken maar eens of ze met je wil trouwen...

krijgen...

Ruim twee jaar na deze affaire werden de gemoederen er nog steeds door bezig gehouden. Wat daar nu precies de achtergrond van was zal vermoedelijk wel nooit helemaal duidelijk worden. Een mogelijke reden kan de volgende zijn geweest:

Wullem Cemers hielp Tisken nog regelmatig herinneren aan het feit dat ze zouden gaan trouwen. Wullem had haar dan weliswaar geen aanzoek gedaan en evenmin had Tisken hem haar jawoord gegeven, maar de royale belofte van haar vader die immers een fors huwelijkscadeau in het vooruitzicht had gesteld, trok hem wel aan. Daarom deed Wullem het voorkomen alsof Tisken had toegestemd in een huwelijk. Tisken voelde daar helemaal niets voor, sterker nog: zij werd Wullem's opdringerige gedrag zo beu dat ze twee jaar na het geschetste tafereel verzocht aan de personen die daarbij aanwezig waren geweest om te getuigen dat van een huwelijksaanzoek in het geheel geen sprake was geweest.³⁾

Tot een huwelijk tussen Wullem en Tisken is het in ieder geval niet gekomen. Toch had dit verhaal voor beide hoofdrolspelers een „happy end“: Tisken trouwde in 1726 met een zekere Godefridus Hobus.⁴⁾ Zij leefde nog lang en gelukkig zoals dat heet, en overleed niet lang na

haar 50-jarig huwelijksfeest in 1776.⁵⁾ Haar inwonende ongehuwde zoon Matthias was enkele weken voor haar dood reeds ten grave gedragen.⁶⁾

En Wullem? Ook hij trouwde, in 1730, met Joanna Janssen.⁷⁾ Wat dat betreft kwam alles dus op zijn pootjes terecht. Maar dat de betrekkingen tussen onze Romeo en Julia sterk bekoeld waren, is iets dat geen ruimte voor twijfel laat!

Noten

- 1) Wilhelmus Kemers of Cemers werd op 21 juni 1700 gedoopt in de St. Lambertusparochie van Nederweert. Hij was een zoon van Laurentius en van Gertrudis Willems.
- 2) De doopdatum van Mathia (Tisken) Steuten kon ik niet vinden. Wellicht was zij een dochter van Matthys Steuten en Maria Jegers. Een van de getuigen bij het huwelijk van dat echtpaar was een zekere Elisabeth Kemers. Uit het huwelijk zijn nog minstens twee andere kinderen (beide dochters) geboren, waarvan er één waarschijnlijk jong stierf.
- 3) Die getuigenis werd afgelegd ten overstaan van notaris Matthys Borghs op 14 maart 1725. Rijksarchief in Limburg, Notarieel Archief inv.nr. 3404. De in dit artikel geciteerde getuigenverklaringen zijn weergegeven in moderne spelling.
- 4) Het huwelijk vond plaats op 7 januari 1726 in de St. Lambertusparochie van Nederweert.
- 5) Zij overleed op 7 juni 1776 te Nederweert.
- 6) Hierop werd ik geattendeerd door dhr. M. Hermans uit Horst.
- 7) Huwelijk van 29 oktober 1730 in de St. Lambertusparochie.